# ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

## результатів навчання учнів з біології

*розроблено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 №722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»*

| РІВЕНЬ | БАЛ | ЗА КОГНІТИВНИМИ ПРОЦЕСАМИ | ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ | ЗА РІВНЕМ САМОСТІЙНОСТІ | ЗА РІВНЕМ КОМУНІКАЦІЇ ТА ВЗАЄМОДІЇ | ЗА ЧАСТОТОЮ ВИЯВУ ВМІНЬ |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Початковий** | 1 | Розпізнає окремі біологічні об'єкти, явища, процеси. Відтворює окремі факти й терміни з допомогою вчителя. | Виконує найпростіші завдання лише з великою допомогою. Має труднощі з інструкціями. | Потребує постійної допомоги, підказок і пояснення кожного етапу. | Важко висловлює думку, відповідає лише з допомогою. Потребує підтримки в парі чи групі. | Уміння виявляються епізодично. Часто помиляється. |
| | 2 | Відтворює окремі факти, поняття й ознаки. Розрізняє прості явища за зразком. | Виконує прості завдання за зразком або з допомогою. Виконує окремі практичні дії. | Більшість завдань виконує за зразком. У складніших потребує підказок. | За допомогою висловлює окремі думки. Бере участь у спільній роботі з підтримкою. | Уміння виявляються час від часу, переважно за допомогою. |
| | 3 | Відтворює основний зміст. Називає ознаки, встановлює прості зв'язки, класифікує за заданою ознакою. | Виконує завдання за інструкцією. Може виконувати нескладні практичні й дослідницькі завдання. | Працює самостійно у знайомих ситуаціях. Може перевірити результат і виправити помилку. | Висловлює прості судження, відповідає на запитання, бере участь у спільній роботі. | Уміння виявляються досить часто, але ще не завжди впевнено. |
| **Середній** | 4 | Відтворює окремі факти, терміни й поняття. Розпізнає основні об'єкти та явища, але потребує допомоги. | Виконує прості завдання за зразком. Виконує нескладні практичні дії з допомогою. | Працює за зразком і детальною інструкцією. Потребує підтримки. | Висловлює думки переважно з допомогою. Бере участь у спільній роботі за пропозицією вчителя. | Іноді виявляє потрібні вміння, переважно за зразком. |
| | 5 | Розуміє основний зміст. Називає й описує окремі об'єкти та процеси, частково встановлює зв'язки. | Виконує типові завдання за алгоритмом. Частково пояснює результати спостережень і досліджень. | Працює за інструкцією та частково самостійно. Після підказки може виправити помилку. | Висловлює власну думку, бере участь в обговоренні та співпрацює з однокласниками. | Досить часто демонструє потрібні вміння у знайомих ситуаціях. |
| | 6 | Правильно описує об'єкти, процеси й явища. Встановлює прості причинно-наслідкові зв'язки. | Самостійно або з невеликою допомогою виконує типові навчальні й практичні завдання. Пояснює результати. | Переважно працює самостійно, дотримується послідовності дій. Потребує невеликої допомоги. | Послідовно висловлює думки, аргументує відповіді, слухає інших і працює в парі чи групі. | Переважно регулярно виявляє потрібні вміння. |
| **Достатній** | 7 | Пояснює біологічні поняття та явища, встановлює прості причинно-наслідкові зв'язки. Застосовує знання у типових ситуаціях. | Виконує завдання за зразком або алгоритмом. Бере участь у практичних і лабораторних роботах, працює зі схемами й таблицями. | Переважно працює самостійно, іноді потребує допомоги під час складніших завдань. | Висловлює власну думку, бере участь в обговоренні, взаємодіє з однокласниками. | Уміння виявляє часто, але не завжди послідовно. |
| | 8 | Впевнено пояснює процеси, явища й закономірності. Порівнює, класифікує, встановлює зв'язки, робить висновки. | Самостійно виконує типові завдання, працює з інформацією, виконує практичні й лабораторні роботи. | Самостійно виконує більшість завдань, за потреби використовує підказки або додаткову інформацію. | Активно бере участь у діалозі, чітко висловлює й аргументує думку, працює в парі та групі. | Уміння виявляє систематично й достатньо впевнено. |
| | 9 | Аналізує й узагальнює знання, встановлює складніші причинно-наслідкові зв'язки, переносить знання у нові ситуації. | Успішно виконує дослідницькі, практичні та лабораторні завдання. Аналізує результати, робить обґрунтовані висновки. | Самостійно планує роботу, обирає спосіб розв'язання, знаходить потрібну інформацію та перевіряє результат. | Вільно й послідовно висловлює думки, аргументує висновки, ставить змістовні запитання, працює в групі. | Уміння виявляє стабільно, регулярно й самостійно. |
| **Високий** | 10 | Впевнено пояснює поняття, явища й процеси, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, аналізує та порівнює інформацію. | Самостійно працює з таблицями, схемами, малюнками та результатами досліджень. Розв'язує проблемні завдання. | Самостійно планує роботу й дослідження, добирає способи розв'язання, робить обґрунтовані висновки. | Чітко висловлює думку, аргументує її біологічними знаннями, слухає інших і працює в групі. | Уміння виявляються часто й переважно самостійно. |
| | 11 | Глибоко й системно розуміє матеріал, аналізує та узагальнює інформацію, встановлює складні взаємозв'язки. | Самостійно виконує завдання різної складності, працює з інформацією, проводить дослідження та оцінює результат. | Самостійно планує діяльність, обирає найкращий спосіб розв'язання, оцінює й коригує роботу. | Впевнено й конструктивно спілкується, аргументує думку, ставить змістовні запитання, підтримує співпрацю. | Уміння виявляються систематично й майже завжди. |
| | 12 | Творчо застосовує біологічні знання у нових і нестандартних ситуаціях. Аналізує, оцінює, висуває припущення, робить доказові висновки. | Самостійно й результативно виконує складні завдання, проводить дослідження, критично оцінює результати та пропонує рішення. | Сам ставить проблему, визначає мету, планує діяльність, знаходить помилки та вдосконалює результат. | Ініціює співпрацю, переконливо аргументує позицію, веде діалог і допомагає групі досягти спільного результату. | Уміння виявляються постійно, стабільно й творчо. |